

A N A L I Z A B I L A N S A

Dodatak „Narodnom Blagostanju“

BROJ 3

BEOGRAD, 18 JANUAR 1936.

GODINA VIII

Sadržaj:

„Елин“ југословенско друштво за електричну индустрију д. д. у Загребу
 Stock Brandy Medicinal d. d., Slav. Požega
 „Липа Мил“ творница куверата и конфекција папира д. д. у Загребу
 Jugoslovenska tekstilna tvornica Braća Holcner d. d., Zagreb
 Задружна штедионица кућевласника и земљопосједника С. о. ј. у Загребу

„ЕЛИН“ ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ИНДУСТРИЈУ Д. Д. У ЗАГРЕБУ

Као готово сва водећа предузећа електротехничке струке у Југославији, и „Елин“ спада у концерн једног светског електро-техничког друштва. Он је афилирано предузеће аустријске фирме »Elin« Gesellschaft für Elektrische Industrie A. G. Wien. Југословенски „Елин“ основан је 1922 године са главницом од 1 милион 250 хиљада динара. 1924 године закључено је да се главница повиси на 5 милиона дин.

Међутим, дефлација која је извођена у вези са фактичком стабилизацијом динара изазвала је јаку привредну депресију нарочито у западним крајевима државе, који су за „Елин“ претстављали главно поље рада. Тако су већ у годинама 1924—1926 претрпљени знатни губици, па се ради отписа истих морало приступити смањењу главнице са 5 на 4 милиона преживосањем акција са 100 на 80 динара. 1928 година завршена је такође са губитком од скоро пола милиона динара, па је проведена и друга санација предузећа путем смањења главнице са 4 на 3,5 милиона динара.

После друге санације изгледало је, да је дошао крај губицима. 1929 и 1930 закључене су са чистим добитком од преко 100 хиљада динара годишње. Али је тада наишла и општа привредна криза. Разуме се да ни „Елин“ није био поштеђен. У 1931 години у билансу је показан, додуше, добитак од 57 хиљада динара. Међутим, ако се узме у обзир и пренос добитка од 109 хиљада из раније године, види се да је пословање у 1931 години стварно завршено с губитком од 52 хиљаде. У 1932 стварни губитак износи чак 143 хиљаде, а покривен је уписом добитка пренетог из ранијих година и смањењем резервног фонда са 235 на 149 хиљада динара.

Благодарети енергичној и ригорозној редукцији режијских трошкова управи предузећа је успело, да заврши 1933 пословну годину са скромним добитком од 29 хиљада. Завршни рачуни за 1934 показују даље знатно побољшање. Чисти добитак износи већ 170 хиљада динара. Што је најважније, изгледа да је осетно порастао и обим пословања. У 1934 бруто-приходи пословања већи су чак од оних у 1931 години, као што се види из следећег рачуна губитка и добитка:

Приходи	1931	1932	1933	1934
	у хиљадама динара			
Пренос добитка	109	57	—	—
Приходи пословања	1.809	1.697	1.682	2.063
Губитак	—	86	—	—

Расходи	1931	1932	1933	1934
Трошкови, камата и порези	1.833	1.812	1.624	1.718
Отписи	28	28	29	175
Добитак	57	—	29	170
Збир прихода—расхода	1.918	1.840	1.682	2.063

Порасли су и режијски трошкови са 1,62 милиона у 1933 на 1,72 милиона динара у 1934 години, што је такође у вези са порастом пословања. О некој електрификацији већег обима није, разуме се, могло још да буде говора. Међутим, поред подизања електричних централа, „Елин“ извршује и све електричне инсталације, тргује електричним стројевима, материјалом за изолацију итд. Како је „Елин“ и у 1935 интензивно радио, може се очекивати да ће пословни успех бити још повољнији.

Иначе, читава структура биланса показује да је стање предузећа здраво. Финансијски је чак и необично повољно. Рачуни изравнања за последње 4 године овако изгледају:

Актива	1931	1932	1933	1934
	у хиљадама динара			
Готовина	30	10	172	13
Пошт. штед. и банке	551	528	215	429
Харт. од вредности	14	—	—	12
Дужници	6.833	5.203	3.925	3.883
Роба	1.233	1.960	1.369	1.502
Земљиште	546	546	546	546
Машине	41	27	14	—
Инвентар	46	31	27	16
Губитак	—	86	—	—
Пасива				
Главница	3.500	3.500	3.500	3.500
Рез. фонд	235	235	149	179
Повериоци	5.690	4.844	3.078	2.740
Добитак	57	—	29	170
Збир биланса	9.482	8.579	6.756	6.589

У 1934 збир биланса је за 170 хиљада динара мањи него у претходној години. Ово је смањење сразмерно незначно, ако се упореди са смањењем у 1932 или 1933.

Однос између сопствених и туђих средстава није ни раније био неповољан. У 1934 се опет поправио, јер су повериоци смањени са 3 милиона 78 хиљада на 2,74 милиона. После тога су сопствена средства према туђима стајала као 10 према 7. То је веома повољно, нарочито ако се узме у обзир да је довољна само једна петина главнице да се покрију све инвестиције (земљиште, зграде, машине и инвентар), које су у активи исказане са укупним износом од 750 хиљада динара. Маchine су, у ствари, сасвим отписане;

вредност инвентара исказана је са самих 16 хиљада, тако да на земљиште и зграде отпада 734 хиљаде динара.

Ликвидна средства предузећа (готовина у благајни, код Поштанске штедионице и банака) износе 450 хиљада. То је сасвим нормално. Нормално се крећу и залихе робе, које су у 1934 исказане са 1,5 милиона динара.

Што се тиче дужника, и они су се у 1934 у односу на претходну годину само незнатно променили, али су у односу на 1931 годину мањи за 43%. Смањење потиче отуда што се раније претежни део већих електричних радова израђивао на кредит, нарочито код инсталација нових индустријских и општинских централа. Већи радови се данас још одлажу, али је сигурно да то одлагање не може више дуго трајати. За електрична предузећа је најважније да долге издрже без већих губитака. Анализирани биланс доказује да ће „Елин“ моћи да издржи.

STOCK BRANDY MEDICINAL D. D., SLAV. POŽEGA

Pogoršana privredna depresija poslednjih godina je i kod ovog preduzeća ostavila duboke tragove, koje najbolje vidimo iz činjenice, da je zbir bilansa opao od 26 miliona krajem 1930 godine na 15.4 miliona dinara krajem 1934 godine. A čista dobit, koja je 1930 godine i ranije bila godišnje 200 hiljada, istopila se poslednjih godina, a 1934 godine pojavljuje se neizbežan gubitak, od 181 hiljade dinara. Sa ovih nekoliko podataka najtačnije smo ilustrirali teškoće u kojima se poslednjih godina nalazi preduzeće Stock Brandy Medicinal d. d., Slavenska Požega.

Do 1930 godine ovo se preduzeće zvalo Stock Cognac Medicinal d. d., Slav. Požega. Društvo je moralo menjati firmu — zbog trgovinskog ugovora sa Francuskom, kojim je naziv »konjak« zaštićen i rezervisan za isključivo francuske proizvode. Međutim to ni najmanje nije moglo promeniti poznati i odlični kvalitet domaćeg proizvoda destilata vina, koji firma »Stock« proizvodi. Našim potrošačima savršeno je svejedno zvali se Stockovi proizvodi »Konjak« ili »Brandy«. Za njih je važan kvalitet destilata vina i njegova povoljna cena. Notorno je, da posle trgovinskog ugovora sa Francuskom i posle zabrane naziva konjaka za domaće proizvode uvoz francuskog konjaka nije porastao. Naprotiv. Paralelno sa sve osetljivijim osiromašanjem našeg stanovništva i smanjenjem njegove kupovne snage opadao je i uvoz stranih alkoholnih pića i vinskih destilata, ali nažalost, smanjena je i domaća potrošnja.

Pre kreditne krize, krize poverenja i agrarne krize bilo je preduzeće Stock Brandy Medicinal na najboljem putu da bude vodeće preduzeće u svojoj grani. Ono nije proizvodilo samo vinski destilat, likere i voćne sokove, nego je u znatnoj meri pokrivalo i domaću potrošnju u čokoladi, bonbonama, konzervisanom voću i povrću. U Slavenskoj Požezi, inače dosta siromašnom kraju, društvo Stock Brandy Medicinal dobilo je neobično važnu ulogu, pošto zaposluje prilično velik broj radnika i pošto u velikim količinama troši proizvode tamošnjih seljaka, voćara, vinogradara itd.

U poslednjim godinama je ovo preduzeće bilo prinuđeno da se prilagodi novonastalim prilikama, tj. ono je o dejstvu krize moralo voditi računa i radikalno smanjiti proizvodnju. Ovo smanjenje odnosno sniženje privredne aktivnosti ogleda se i u bilansima Stock Brandy Medicinal d. d., koje donosimo u donjoj tablici i to za nekoliko poslednjih godina. Slika koju nam daju ovi podatci veoma je interesantna i tipična za veliki broj naših industrijskih preduzeća. Smanjenje poslovnog volumena u mnogome bi ličilo da izvesnu tihu i postepenu likvidaciju, da nije 1934 godine taj proces sužavanja bilansnih pozicija donekle zaustavljen. Iz ove konstatacije može se izvesti zaključak — za koji postoje i drugi znaci — da se prilike sada ipak postepeno popravljaju.

Račun izravanja

Aktiva	1930.	1932.	1933.	1934.
	u hiljadama dinara			
Blagajna	94	200	41	30
Roba	7.777	3.705	2.143	2.190
Dužnici	6.046	3.539	812	405
Investicije	12.040	12.620	12.604	12.629
Gubitak	—	—	—	181
Pasiva				
Glavnica	1.250	1.250	1.250	1.250
Rezerve	479	739	783	789
Fond amortizacije	7.944	9.470	9.470	9.471
Poverioci	16.066	8.532	4.079	3.925
Dobit	218	54	17	—
Zbir bilansa	25.957	20.066	15.600	15.436

Račun gubitka i dobitka

Rashodi				
Opšti troškovi	9.708	7.522	1.286	1.003
Dubioza	243	475	341	259
Otpisi	1.331	506	—	—
Čista dobit	218	54	17	—
Prihodi				
Bruto prihodi	11.502	8.557	1.644	1.080
Gubitak	—	—	—	181
Zbir prihoda odn. rashoda	11.502	8.557	1.644	1.261

U 1930 godini bio je zbir bilansa preduzeća Stock Brandy Medicinal sa 26 miliona najveći. Posle te godine, volumen posla a time u vezi i bilansne cifre postepeno opadaju.

U pasivi to dolazi do izražaja prevenstveno kod tuđih sretstava — kod poverilaca. Od 16 miliona u 1930 godini oni su do kraja 1934 godine reducirani na 3.9 miliona. To ukazuje na ogroman napor koji je učinila uprava preduzeća. Sopstvena sretstva, a pre svega fond amortizacije, pokazuju do 1932 godine povećanje, prema 1930 godini za 1.5 miliona na 9.5 miliona, a poslednje dve godine ovaj je fond ostao stacionaran.

Glavnica iznosi 1.25 miliona, a rezervni fond 790 hiljada, tako da vrednost sopstvenih sretstava krajem 1934 godine iznosi 11.5 miliona, zajedno sa fondom amortizacije.

Vrlo su značajne i strukturelne promene aktive u toku poslednje četiri godine. Investicije su ostale nepromenjene sa 12.6 miliona i za 1 milion dinara su veće nego sopstvena sretstva. Smanjenje poverilaca dolazi prema tome do izražaja prevenstveno kod dva računa a to su: roba i dužnici. Račun robe je iznosio u 1930 godini 7.8 miliona, a u 1933 i 1934 godini 2.1 milion dinara. Za toliko je smanjena zaliha gotovih proizvoda i sirovina — a delimično je to i posledica jakog pada vrednosti sirovina. I dužnici su rigorozno smanjeni. Od 6 miliona u 1930 na 405 hiljada u 1934 godini. Znači, da je uprava fabrike otkazala sve odobrene kredite svojim poslovnim prijateljima, iste postepeno naplaćivala i tako dobivenim sretstvima isplaćivala poverioce. Kriza je sada i ovde dostigla kulminaciju.

Kod sopstvenih sretstava od 11,5 miliona, poverioci sa 3.9 miliona ne igraju više nikakvu važnu ulogu. Tome na suprot su i u aktivni dužnici sa 405 hiljada takoreći već potpuno likvidirani.

Gubitak iz poslovne 1934 godine lako će se moći otpisati iz rezervnih fondova, ili eventualno preneti na novi račun i likvidirati iz postignute čiste dobiti u narednoj godini, pošto se opravdano može očekivati, da su se sada prilike već toliko popravile da će i ova preduzeća moći pokazati bolji rezultat rada.

„ЛИПА МИЛ“ ТВОРНИЦА КУВЕРАТА И КОНФЕКЦИЈА ПАПИРА Д. Д. У ЗАГРЕБУ

„Липа Мил“ бави се првенствено конфекцијом папира за писање, и то већином бољих и најбољих врста. Конфекција папира ужива приличну царинску заштиту, тако да многе ствари које смо раније увозили из иностранства данас израђујемо у земљи. После рата добили смо знатан број предузећа која се баве том индустријом. „Липа Мил“ је у том погледу, сигурно, водеће предузеће. Не само да је то наша највећа фабрика те врсте, него је и технички тако опремљена да може израђивати своје продукте у истом квалитету и истој опреми као и најбоље стране фабрике.

Друштво је основано 1929 године уз учешће поч. г. Матије Фрајнда, главног претставника Загребачке творнице папира, затим Прве хрватске штедионице и Књижаре и папирнице Кугли. Главница износи 1,5 милиона динара, а у фабрици ради преко 150 радника. Фабрика се константно проширује, а пословни резултати су повољни. Уосталом, „Липа Мил“ ужива већ толико признање код конзументата, да јој је развитак осигуран. С друге стране перспективе су јој и због тога врло повољне, што је у уској вези са једном од наших водећих фабрика папира и с једном од највећих папирница у Југославији. Према томе обезбеђена јој је како набавка сировина, тако и продаја израђене робе.

Биланси за неколико година, које износимо у доњој табели, приказују повољни развитак и солидну подлогу предузећа:

Активна	1930	1931	1934
	у хиљадама динара		
Зграде	262	262	262
Стројеви	1.214	1.467	1.585
Фабрички намештај	91	196	157
Канцел. намештај	53	53	63
Новоградња	14	13	11
Благајна и Пошт. шт.	174	305	899
Ефекти	17	17	15
Дужници	1.267	1.885	1.660
Роба	1.214	2.035	2.732
Пасива			
Главница	1.500	1.500	1.500
Рез. фонд	—	—	26
Фонд амортизације	1.317	1.417	1.582
Банке	—	—	260
Повериоци	1.387	3.206	3.856
Добитак	104	112	160
Збир биланса	4.309	6.235	7.384

Посматрајући пораст збира биланса са 4,31 милиона у 1930 на 7,38 милиона у 1934 могло би се рећи да привредна депресија није имала никаквог дејства на пословање предузећа. С обзиром на доминантни положај фабрике у конфекцији бољих врста папира друго се није могло ни очекивати.

Исказана вредност стројева је порасла. То значи да се фабрика технички и даље дотерује. Целокупне инвестиције износе 2 милиона 78 хиљада динара. Ако се од те суме одузме износ фонда амортизације, види се да су све инвестиције покривене једном трећином сопствених средстава, док је са друге две трећине покривен добар део циркулационе имовине.

Концем 1934 готовина је била са близу 900 хиљада динара необично велика. Првих дана јануара вероватно је доспевао рок за исплату једног дела набављеног материјала односно сировина. Иначе, целокупна туђа средства износила су 4,116.000 хиљада динара, од чега је отпадало 260 хиљада динара на банке, а остатак на добављаче.

Дужници су исказани са 1,66 милиона, а роба са 2,73 милиона. У односу на 1931 дужници су смањени за 200 хиљада динара. То је, разуме се, у вези са привредном депресијом. Управа предузећа је опрезнија приликом одобравања кредита, а није приморана да израђену робу пласира уз дугорочне кредите. Пораст залиха робе је изазван проширењем производње.

Чисти добитак износио је у 1934 години 160 хиљада динара. То значи да укамаћење главнице прелази 10%. Таквим се резултатом може похвалити само врло мален број наших предузећа.

JUGOSLOVENSKA TEKSTILNA TVORNICА BRAČA HOLCNER D. D., ZAGREB

Poznata je činjenica, da je u našoj tekstilnoj industriji u znatnoj meri zastupan i čehoslovački kapital. Sopstvenici nekih čehoslovačkih fabrika demontirali su odnosna postrojenja i sasvim su se preselili u našu državu, i tu su osnovali nova preduzeća, jer su zbog naših carina postojali izgledi za povoljan prosperitet. Neki drugi čehoslovački industrijalci odlučili su da u Jugoslaviji osnuju samo svoje afilirane fabrike, dok su im glavne tvornice i dalje ostale u Čehoslovačkoj. Oni su na taj način hteli da očuvaju svoje ranije tržište, koje bi inače zbog naših carina mogli izgubiti. Takvih afiliranih fabrika ima više vrsta: ili su sasvim u rukama stranih preduzeća, ili se fabrike vode u saradnji sa domaćim kapitalom. Ovo poslednje je slučaj i kod Jugoslovenske tekstilne tvornice Braća Holcner d. d.

Ona je osnovana 1928 godine od strane poznate čehoslovačke tekstilne fabrike Braća Holcner iz Hronova uz sudevanje Prve hrvatske štedionice i izvesnih drugih domaćih kapitalista. Preduzeće izrađuje neke specijalne tekstilne proizvode, koje smo ranije mnogo uvozili, kao na primer gradl za madrace, platno za jedra, kordineli, gradl za rolete, žakard-madrace, platno za odela i slične proizvode. Fabrika se postepeno proširuje i danas u njoj radi blizu 100 radnika.

Bilansi za nekoliko poslednjih godina pružaju sledeću sliku:

Račun izravnjanja

Активна	1932	1933	1934
	у hiljadama dinara		
Blagajna	250	167	106
Dužnici	1.761	1.459	1.598
Roba	2.180	3.953	2.779
Nepokretnosti	2.533	2.481	2.829
Mašine	2.323	2.225	1.997
Razna aktiva	187	167	268
Gubitak	147	—	—
Pasiva			
Glavnica	600	600	1.000
Poverioci	8.780	9.819	8.390
Prenos dobitka	—	—	33
Dobitak tek. godine	—	33	154
Zbir bilansa	9.380	10.452	9.577

Zbir bilansa u 1934 iznosi 9,57 miliona. To znači da je za 800 hiljada manji nego prethodne godine, ali za 200 veći nego 1932. Smatramo da bi bilo pogrešno, kad bi se na osnovu smanjenja zbira bilansa u 1934 godini doneo zaključak, da je preduzeće počelo u istoj meri da smanjuje svoju aktivnost. Mnogo je verovatnije, da je nešto veći porast zbira bilansa u 1933 godini samo slučajan, jer su se u toj godini kretale normalno sve pozicije bilansa, izuzevši robu i poverioce. Roba je, na primer, u toj godini porasla sa 2,18 na 3,95 miliona, a poverioci sa 8,78 na 9,82 miliona dinara. To je verovatno zbog

toga, što su preduzeću, slučajno, upravo pred konac godine, stigle veće količine sirovina.

Društvena glavnica je povećana sa 600 hiljada na 1 milion dinara. S obzirom na to što poverioci iznose 8,39 miliona dinara, odnos između sopstvenih i tuđih sredstava je još uvek nešto nepovoljan, ali se može pravdati time što je znatan deo tuđih sretstava primljen na duži rok. Preduzeće namerava, s druge strane, da pristupi novom povećanju glavnice, ali mu primljeni dugoročni krediti pružaju mogućnost da pričeka i izabere najzgodniji momenat.

Izgleda da u prošloj godini nisu nabavljene nove mašine, jer je dotična pozicija u aktivu smanjena sa 2,22 na 1,99 miliona. To odgovara amortizaciji. Međutim, kod nepokretnosti imamo povećanje sa 2,48 na 283 miliona dinara. Kao što se iz ovoga može zaključiti, fabrika se sistematski priprema za proširenje posla. Danas ona i po svojoj spoljašnosti daje sliku preduzeća većih dimenzija: ima novu salu za mašine, izgradila je veliki zidani dimnjak itd.

Do 1933 dužnici su postepeno opadali, sa 2,22 miliona u 1929 na 1,64 miliona u 1933 godini. U 1934 godini porasli su opet za 140 hiljada — na 1,6 miliona dinara. Ne verujemo da je preduzeće postalo manje oprezno prilikom odobravanja kredita. Porast dužnika biće pre znak da je i poslovanje poraslo. Kao dokaz za to moglo bi da posluži i kretanje dobiti. Do 1933 preduzeće se još nalazilo u fazi organizovanja, pa su se mogli izkazati samo neznatni dobiti. 1932 godina završena je čak sa gubitkom od 147 hiljada dinara. Međutim, u 1933 bilo je moguće da se taj gubitak likvidira i da se čak iskaže dobitak od 33 hiljade dinara. Poslednja 1934 godina završena je takođe sa dobitkom, koji iznosi 154 hiljade dinara. To znači da je ukmaćenje glavnice u 1934 godini iznelo 15%. To je za današnje prilike vrlo lep uspeh, čak i za tekstilnu industriju.

U upravi Jugoslovenske tekstilne tvornice Braća Holcner d. d., Zagreb, nalaze se sledeća gospoda: Paul Holcner, pretседnik i gen. direktor, Dr. Mirko Taler, Tuna Perković, Oto Holcner, Rudi Holcner i Marko Bauer.

ЗАДРУЖНА ШТЕДИОНИЦА КУЋЕВЛАСНИКА И ЗЕМЉО-ПОСЈЕДНИКА С. О. Ј. У ЗАГРЕБУ

Криза банкарства, у првом реду новчаних установа акционарског типа, као и неповерење према банкама даје нове могућности развитка задружним новчаним установама. Поготово ако се те установе базирају на уском кругу људи који су иначе повезани.

У току последње две или три године у неким крајевима државе основан је знатан број кредитних задруга са неким нарочитим циљем. Оснивају се у првом реду занатске задруге. Данас је број таквих задруга већ толики да се помишља и на оснивање нарочитог Савеза за занатске задруге, који би вршио и функцију новчане централе задруга тог типа.

Да задругарство на пољу кредита и штедње — само ако је добро вођено — има још увек све услове за опстанак и за јачи развитак показује нам и пословање дотичних задруга. Док улошци код новчаних завода акционарског типа још увек опадају или стагнирају, код многих кредитних задруга примећује се знатан пораст.

Загребачки кућевласници, организовани ради лакше одбране својих интереса још из времена закона о становима, основали су пре неколико година и нарочиту задругу за штедњу и кредит. Првих година пословање се развијало у чедним границама. Интензивније пословање почиње тек од тренутка кад је избила отворена новчана криза.

У Загребу има знатан број кућевласника који немају терета на својим некретностима и који према томе могу не-

што и да уштеде. Многи између њих не пласирају више своје уштеде у толикој мери код великих новчаних завода, као што је то раније био случај. Пословање државних новчаних завода, нарочито у погледу штедње, није у западним крајевима тако познато и развијено, као што је то случај у другим крајевима државе. Према томе они још увек не долазе толико у обзир за пласман уложака упркос државној гаранцији. Значај који у Београду има Државна хипотекарна банка могао би се у многом погледу упоредити са значајем који је у Загребу имала Градска штедионица. Нажалост, није се спречило да Градска штедионица не затражи заштиту. Иако она опет исплаћује старе улошке, ипак се још увек примећује извесна резервисаност. Да није било заштите, пораст уложака код Градске штедионице ишао би данас у стотине и стотине милиона динара. Он је данас опет знатан, али би — да није било заштите — био још далеко већи.

Једна од најагилнијих штедионица која је у току последње 3—4 године показала знатан напредак је Задружна штедионица кућевласника и земљопоседника у Загребу. Њен биланс за последње 4 године овако изгледа:

Активa	1931	1932	1933	1934
	у хиљадама динара			
Благајна	75	20	8	10
Менице	1.208	2.870	4.193	6.420
Дужници	131	301	804	1.156
Инвентар	4	4	17	32
Пасива				
Удели	188	270	371	577
Улошци	663	1.841	3.118	4.928
Штедно коло	406	759	1.047	1.460
Веровници	58	184	286	347
Резерва	15	19	34	48
Добитак	29	37	104	190
Збир биланса	1.419	3.195	5.022	7.618

Удели су у сталном порасту. Значи да приступају нови чланови односно да чланство уписује нове уделе. Они су за 3 године утростручени.

Расту, и то знатно, и улошци. Они у штедном колу порасли су за 4 године од 406 хиљада динара на 1 милион 460 хиљада или за милион динара. Улошци на књижице порасли су од 663 хиљаде концем 1931 на скоро 5 милиона динара концем 1934. Као што се види пораст је знатан, и ретки су новчани заводи који могу указати на тако знатан пораст уложака. Нарочито с обзиром на нередовне економске прилике, поготово у новчарству. Поверење у добро вођење задруге је знатно и, као што видимо, није поколебано.

Највећи део расположивих средстава је пласиран у менице. То су обично краткорочне менице са најмање три потписа. Тешко се може догодити, с обзиром на поврљене економске прилике потписника тих меница, да се на оваквим пословима претрпи иоле већи губитак. Поготово, кад се ту ради само о мањим свотама.

Чисти добитак је у сталном порасту. 1934 године износио је 176 хиљ. динара, а са преносом 190 хаљада. С обзиром на задружне уделе то би значило да укамаћење износи око 30%.

Код преуређења нашег новчарства, односно код изградње наше нове кредитне организације, мораћемо посветити нарочиту пажњу и кредитним задругама, јер су и оне позване да према својој могућности попуне један део велике празнине, која је створена банкарском кризом.